

Porada na úseku matrik, vidimace a legalizace

23.01.2020

Závěry z kontrol

I. Narození

Určení otcovství

Na zápisech o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů není uvedeno datum, kdy byl zápis přečten a podepsán.

Na zápisech o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů uvádět datum, kdy byl zápis přečten a podepsán.

V zápisech o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů k dítěti je v kolonce rodinný stav u ženy uvedeno slovo „neuvedeno“.

U zápisu o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů k dítěti je vždy potřeba uvést po ověření rodinný stav ženy.

Závěry z kontrol

Místo narození dítěte

Ve sbírce listin opravila matrikářka na základě úředního záznamu, v Hlášení o narození údaj o místu narození. Tento důležitý údaj na Hlášení o narození může opravit pouze lékař.

Zápis do knihy narození matrikář provede na základě Hlášení o narození, včetně místa narození dítěte. Pokud rodiče rozporují místo narození dítěte, uvedeného v Hlášení o narození, vyřizují si rodiče opravy sami s lékařem či poskytovatelem zdravotních služeb viz Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů města Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 1. a 2. října 2015, bod 31, str. 63.

Závěry z kontrol

Zápisy do matriční knihy

Při kontrole bylo zjištěno, že v několika případech do knihy narození zapisovala neoprávněná osoba, což je v rozporu s § 4 odst. 1 vyhl. č. 207/2001 Sb, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zápis do matriční knihy provádí matrikář vlastnoručně dokumentním inkoustem vyplněním jednotlivých oddílů příslušného matričního listu. Zápis se označí pořadovým číslem při jeho provádění. Písmo musí být čitelné.

Závěry z kontrol

II. Manželství

Vysvědčení o právní způsobilosti

Vysvědčení o právní způsobilosti - matriční úřad nepožadoval pro vydání vysvědčení o právní způsobilosti úřední doklad o osobním stavu žadatele, vydaný orgánem cizího státu, přestože se žadatel zdržuje trvale v cizině, což není v souladu s ustanovením § 46 odst. 2 zákona o matrikách.

K žádosti o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství předkládá žadatel, který se zdržuje trvale v cizině úřední doklad o bydlišti a o osobním stavu, vydaný orgánem cizího státu.

Závěry z kontrol

Příjmení ženy v mužském tvaru

V dotazníku k uzavření manželství je vyplněno prohlášení o tvaru příjmení ženy v mužském tvaru, ale v protokolu o uzavření manželství tato dohoda o příjmení ženy po uzavření manželství není vyplněna.

Pokud je v dotazníku k uzavření manželství vyplněno prohlášení o tvaru příjmení ženy v mužském tvaru, musí být tato dohoda o příjmení ženy po uzavření manželství uvedena i v protokolu o uzavření manželství.

Závěry z kontrol

Zápis do matriční knihy manželství

V knize manželství údaj v oddíle „Dohoda manželů o příjmení“ nesouhlasí s údajem uvedeným v protokolu o uzavření manželství. Text v oddílu „Záznamy a opravy před podpisem“ uvedený v knize manželství doslovně nesouhlasí s textem na počítačovém výtisku.

Zápis do knihy manželství se dle § 20 odst. 2 zákona o matrikách provede na základě protokolu o uzavření manželství. Zapisované údaje matrikář ověří z dokladů potřebných k uzavření manželství.

Závěry z kontrol

Uzavření manželství mezi snoubenci z nichž pouze jeden má trvalý pobyt na území České republiky

Za uzavření manželství mezi snoubenci z nichž pouze jeden měl trvalý pobyt na území České republiky nebyl vybrán správní poplatek.

Za uzavření manželství mezi snoubenci, z nichž pouze jeden má trvalý pobyt na území České republiky se vybírá správní poplatek 2 000 Kč. Postupovat v souladu se zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů dle položky 12.

Závěry z kontrol

III. Úmrtí

Datum úmrtí

V Listu o prohlídce zemřelého je uvedeno datum úmrtí, ale je zaškrtnuto, že se jedná o odhad - matrikářka neprovedla šetření, kterým by lékař datum úmrtí potvrdil.

V případě, že v Listu o prohlídce zemřelého je datum úmrtí uvedeno, ale zároveň je zaškrtnuto, že se jedná o odhad, matrikář nejprve požádá lékaře o potvrzení data úmrtí uvedeného v listu o prohlídce zemřelého. V případě, že lékař datum úmrtí nepotvrdí, matrikář zapíše namísto data úmrtí slovo „nezjištěno“ a učiní oznámení soudu, který určí datum úmrtí. Stejně se bude postupovat i v případě, že lékař v listu o prohlídce zemřelého neuvede, zda se jedná o datum dle odhadu nebo ne.

Závěry z kontrol

IV. Různé

Druhopisy matričních dokladů

V poznámce vydaného matričního dokladu pro použití u Okresní správy sociálního zabezpečení chybí údaj „Doklad je určen pro vyřízení vdovského důchodu“.

Pokud bude vydaný druhopis matričního dokladu osvobozen od správního poplatku, postupovat v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Závěry z kontrol

Oprava chybného nebo nesprávného údaje

Výtisk počítačového záznamu, kde byla provedena oprava chybného nebo nesprávného údaje byl dodatečně ručně upravován – podtečkováním nebo podčárkováním chybného údaje.

Výtisk počítačového záznamu musí odpovídat zápisu v matriční knize. Pokud je chybný nebo nesprávný údaj v matriční knize opraven v souladu s § 12 vyhlášky č. 207/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tzn., že nesprávný nebo chybný údaj je podtečován nebo podčárkován, musí být tato oprava takto vyznačena i ve výtisku počítačového záznamu.

Závěry z kontrol

Archivace matričních knih

Matriční knihy nebyly předány k archivaci příslušnému oblastnímu archivu ve lhůtě do 31.3.2019.

Matriční úřad předává dle § 40 odst. 1 vyhl. č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, matriční knihy po uplynutí lhůty stanovené pro jejich uložení příslušnému státnímu oblastnímu archivu, a to vždy v průběhu I. čtvrtletí následujícího roku po ověření, že je vedena sbírka listin nebo druhopis matriční knihy.

Závěry z kontrol

Druhopis rodného listu

Při vydání druhopisu rodného listu (v případě, že byl proveden dodatečný záznam v knize narození o změně příjmení ve správním řízení) bylo chybně v poznámce uvedeno aktuální příjmení a datum, od kdy osoba příjmení užívá.

Při vydání druhopisu rodného listu (v případě, že byl proveden dodatečný záznam v knize narození o změně příjmení ve správním řízení) bude na rodném listu v záhlaví uvedeno příjmení po povolené změně a v poznámce bude uvedeno pouze rodné příjmení. Na žádost lze do poznámky uvést, od kdy osoba užívá nové příjmení (datum nabytí právní moci rozhodnutí o změně příjmení).

Závěry z kontrol

V. Vidimace a legalizace

- Používat úřední razítko, jehož rozměr je v souladu s ustanovením § 6 zák. č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tzn. o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm.
- Podpis ověřující osoby v ověřovací knize musí odpovídat podpisovému vzoru.
- V ověřovací knize musí být na listu podpisových vzorů vypsána jména, příjmení a podpisový vzor všech ověřujících osob.

Závěry z kontrol

- Pokud je úkon prováděn pro orgány územního samosprávného celku úřadem téhož územního samosprávného celku, je osvobozen od správního poplatku dle § 8 odst. 2 písm. c) z. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- V případě ověřování pro spolky (dříve občanská sdružení), které jsou osvobozeny od správního poplatku, uvést ve sloupci č. 10 tiskopisu ověřovací knihy údaj, že ověření je osvobozeno od správního poplatku dle odstavce 2, položky 4 (vidimace), nebo položky 5 (legalizace), Sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Závěry z kontrol

- Při provádění vidimace a legalizace musí mít každé ověření listiny nebo podpisu své pořadové číslo (1 ověřovací doložka = 1 pořadové číslo).
- U legalizace musí být vždy ve sloupci č. 6 ověřovací knihy podpis osoby, jejíž podpis je legalizován, popř. podpis svědků.
- V souladu s § 12 písm. f) zákona o ověřování, vždy uvádět ve sloupci č. 7 údaj o tom, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal, nebo že podpis na listině uznal za vlastní.

Závěry z kontrol

- Listy ověřovací knihy očíslovat v souladu s ustanovením §16 odst. 1 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- V ověřovací knize ukončovat roky.

Závěry z kontrol

[illegible]

Závěry z kontrol

Výpisy z Informačního systému veřejné správy

U výpisů z CzechPointu např. výpis z katastru nemovitostí, obchodní nebo živnostenský rejstřík je ve sl. č. 8 uvedeno, že se jedná o výstup z autorizované konverze. Správně má být uvedeno, že předložená listina je prvopis. U výstupů z Informačních systémů veřejné správy se nejedná o autorizovanou konverzi.

Při vidimaci výstupů z Informačního systému veřejné správy do sl. č. 8 ověřovací knihy vyznačit, že předložená listina je „prvopis“ a z kolika stran se skládá.

Závěry z kontrol

VI. Správní řízení

Změna jména a příjmení osoby v případě změny pohlaví

Osobě stále ženského pohlaví (Viky Dvořáků (F) byla povolena změna jména a příjmení na mužské (Viktor Dvořák), čímž došlo k porušení ustanovení § 62 odst. 1 zákona o matrikách (fyzické osobě mužského pohlaví nelze zapsat jméno ženské a naopak) a ustanovení § 69 odst. 1 zákona o matrikách (příjmení žen se tvoří v souladu s pravidly české mluvnice).

Závěry z kontrol

1. Zahájení léčby pro změnu pohlaví

Matriční úřad (dle TP) povolí na základě žádosti fyzické osoby a potvrzení poskytovatele zdravotních služeb změnu jména a příjmení na neutrální

- *nový RL – nové jméno a příjmení, rodné číslo a rodné příjmení osoby se nemění
(Viky Dvořáků, roz. Dvořáková – v poznámce RL bude uvedena poznámka o tom, že rodným příjmením zde zapsané ženy je Dvořáková.)*

2. Ukončení léčby pro změnu pohlaví

Matriční úřad, v jehož knize narození je narození osoby zapsáno, po obdržení potvrzení o ukončení léčby pro změnu pohlaví provede

- *dodatečný záznam o změně pohlaví do knihy narození + nové rodné číslo
(vydán nový RL – Viky Dvořáků, pohlaví M, dochází ke změně rodného příjmení, žádná poznámka)*

Následně může osoba požádat příslušný matriční úřad o změnu svého jména a příjmení na nové jméno a příjmení odpovídajícímu novému pohlaví

*nový RL – nové jméno a příjmení, žádná poznámka
(Viktor Dvořák)*

Závěry z kontrol

Vydání povolení změny příjmení na příjmení dřívější

Byl vybrán poplatek 1000 Kč, správně mělo být vybráno 100 Kč, neboť žadatelka se vrací ke svému dřívějšímu příjmení.

Postupovat v souladu se zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a dle položky 11 vybírat správní poplatek za vydání povolení změny příjmení na dřívější příjmení ve výši 100 Kč.

Poznátky z praxe

Určování otcovství na zastupitelských úřadech

Zápisy o určení otcovství jsou zastupitelské úřady oprávněny provádět dle Čl. 5 písm. f) Vyhlášky ministerstva zahraničních věcí č. 32/1969 Sb. ze dne 12.02.1969 o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.

Určení otcovství v případě, že je matka cizinka

Vždy doporučujeme nahlédnout do CIS a ověřit rodinný stav matky.

Zápis úmrtí ženy zemřelé ve stejný den s manželem

V případě, že manželé zemřeli ve stejný den a nebyl zjištěn přesný okamžik smrti u každého z nich, má se zato, že manželé zemřeli v den, kdy muž byl ženatý a žena vdaná.

Poznatky z praxe

Žádost o vydání RL dítěte, je-li žadatel poručník, opatrovník, pečující osoba nebo pěstoun

Rodný list lze vydat, neboť se jedná o běžnou záležitost týkající se dítěte. Oprávněnost požádat o vystavení RL dítěte se posuzuje ve smyslu ustanovení § 25 odst. 1 písm. d) zákona o matrikách (fyzická osoba, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před orgány státu nebo před orgány územních samosprávných celků).

Pěstoun - rozhodnutí (rozsudek) soudu o svěřením dítěte do pěstounské péče

Poručník - rozhodnutí (rozsudek) soudu o jmenování poručníka

Opatrovník - rozhodnutí (rozsudek) soudu o jmenování opatrovníka

Pečující osoba - rozhodnutí (rozsudek) soudu o svěřením dítěte do péče

Poznatky z praxe

Obsah sbírky listin (dodejky, doručenky, výpis z AISEO)

Narození

- Hlášení o narození, popř. zápis o ústním oznámení o narození dítěte mimo zdravotnické zařízení
- Souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství, pravomocné rozhodnutí soudu o určení/popření otcovství
- Pravomocné rozhodnutí soudu o určení jména a příjmení dítěte a data narození,
- Pravomocné rozhodnutí o povolení změny jména nebo příjmení
- Prohlášení o volbě druhého jména
- Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru, atd.

Poznatky z praxe

Manželství nebo registrované partnerství

- Protokol o uzavření manželství/registrovaného partnerství
- Pravomocné rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo neexistenci manželství/registrovaného partnerství
- Pravomocné rozhodnutí o povolení změny jména nebo příjmení
- Prohlášení o volbě druhého jména
- Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru, atd.

Úmrtí

- List o prohlídce zemřelého
- Pravomocné rozhodnutí soudu o prohlášení fyzické osoby za mrtvou (ÚMČ Praha 1)
- Pravomocné rozhodnutí soudu o určení data úmrtí, atd.

Poznatky z praxe

Vícejazyčné standartní formuláře

- formulář je vydán vždy na žádost, nikoliv automaticky ke každému matričnímu dokladu
- formulář se připojí pouze k matričnímu dokladu, který je vydán po 01.01.2015 a to i v případě, že matriční doklad osvědčuje matriční událost, ke které došlo před tímto datem
- matriční doklady jsou osvobozeny od vyššího ověření
- formulář nahrazuje úřední překlad
- v případě vydání matričního dokladu s formulářem je do sbírky listin založen pouze matriční doklad
- do poznámky doporučujeme uvést poznámku, že matriční doklad byl vydán s formulářem

Poznatky z praxe

Přidělování rodných čísel

Kontrolovat, zda nebylo jedné osobě přiděleno více rodných čísel, aniž by proto byl zákonný důvod (např. změna pohlaví, osvojení).

Školení matrikářek

Školení matrikářek - 2x ročně

1. Pololetí

- Školení: únor - květen
- Zkouška: červen

2. Pololetí

- Školení: září - prosinec
- Zkouška: prosinec nebo leden

Plán kontrolní činnosti na I. pololetí roku 2020

Plán kontrolní činnost na I. pololetí roku 2020 je zveřejněn na webu Olomouckého kraje

www.olkraj.cz

**Menu → Kontrola → Plán kontrolní činnosti
na I. pololetí roku 2020**

Plán kontrolní činnosti na I. pololetí roku 2020

Matrika

Prostějov	leden
Uničov	únor
Šumperk	březen
Šternberk	duben
Zábřeh	květen
Mohelnice	květen
Lipník nad Bečvou	červen
Jeseník	červen

SŘ + ověřování

Kokory	únor
Ptení	duben

Děkujeme Vám za pozornost